

**POLSKIE TOWARZYSTWO FIZYCZNE
ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU**

**Wydział Fizyki
Uniwersytet w Białymstoku
ul. Lipowa 41
15-424 Białystok**

tel. 85-7457217; 85-7457222;

Fax 85-7457223

ptf@alpha.uwb.edu.pl, ezukow@alpha.uwb.edu.pl

<http://physics.uwb.edu.pl/ptf/PTF.html>

Białystok, 16 grudnia 2010 r.

**Sprawozdanie z działalności Oddziału Białostockiego PTF
w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku**
*(w sprawozdaniu z kadencji zawarto przyjęte już sprawozdanie
z 2009 roku oraz nowe informacje z roku 2010)*

W okresie sprawozdawczym 2009-2010 główne formy prowadzonej działalności to:

1. Wykłady naukowe

Lata 2009-2010

- Kilku profesorów, członków OB PTF (m.in. L.Dobrzyński, A.Maziewski, K.Szymański, P.Jaranowski) miało wykłady w ośrodkach akademickich poza Białymstokiem. Zaproszenia na wykłady otrzymywali przede wszystkim od dyrektorów właściwych instytutów, stąd informacja o przynależności wykładowców do OB PTF jest raczej drugorzędna.
- W dniach 6-11 września 2009 r. w Krakowie w czasie trwania jubileuszowego, **40 Zjazdu Fizyków Polskich**, na sesjach specjalistycznych z wykładami wystąpili: prof. dr hab. Ludwik Dobrzyński „*Fizyka jądrowa w służbie medycyny*” i dr Maria Tekielak „*Magnetyczne uporządkowanie w ultracienkich warstwach pojedynczych i wielokrotnych*”.
- Wykład prof. dr hab. Andrzeja Maziewskiego „*Wybrane problemy badań magnetycznych nanostruktur*” na IX Środowiskowej Konferencji Chemików, Białystok, 20 maja 2010 r.
- Wykład inauguracyjny prof. dr hab. Andrzeja Maziewskiego „*Nanomagnetyzm i femtomagnetyzm – czy to tylko hobby fizyków?*” na uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 2010/2010 na Uniwersytecie w Białymstoku 4 października 2010 r.

2. Odczyty popularnonaukowe

Rok 2009

W 2009 roku na Wydziale Fizyki odbyło się z inicjatywy OB PTF 6 wykładów popularnonaukowych z fizyki i innych nauk przyrodniczych, w których uczestniczyło 590 uczniów liceów i starszych klas gimnazjum z Białegostoku i okolic
<http://physics.uwb.edu.pl/ptf/wyklady.html> , <http://alpha.uwb.edu.pl/wykladyPTF/> :

- Prof. Mariusz Dąbrowski, Wydział Fizyki Uniwersytetu Szczecińskiego „*Przyszłość Wszechświata*”,
- Prof. dr hab. Feliks Stobiecki, IFM PAN w Poznaniu „*Magnetyczne nośniki informacji*”,
- Prof. Michał Spaliński, Wydział Fizyki UwB „*W poszukiwaniu początku czasu*”,
- Dr Marek Nikolajuk, Wydział Fizyki UwB „*Kwazary - przedziwne galaktyki*”
- Dr Szymon Charzyński, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UKSW „*Fizyka różdżki i wahadła*”

- dr Tomasz Sowiński, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UKSW „*Co to właściwie znaczy, że $E=mc^2$?*”

Na zaproszenie dyrekcji kilku liceów białostockich, wykłady popularnonaukowe odbywały się również w tych szkołach (prof. Krzysztof Szymański, dr Marek Nikolajuk).

Rok 2010

W 2010 roku na Wydziale Fizyki odbyło się z inicjatywy OB PTF 5 wykładów popularnonaukowych z fizyki i innych nauk przyrodniczych, w których uczestniczyło 530 uczniów liceów i starszych klas gimnazjum z Białegostoku i okolic <http://physics.uwb.edu.pl/ptf/wyklady.html> , <http://alpha.uwb.edu.pl/wykladyPTF/> :

- prof. dr hab. Krzysztof Meissner, Instytut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Warszawskiego, „*Historia Wszechświata*”,
- mgr Andrzej Branicki, Wydział Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku, „*W poszukiwaniu życia poza Ziemią*”,
- mgr Andrzej Branicki, Wydział Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku, „*W poszukiwaniu życia poza Ziemią*” (część II),
- prof. Piotr Jaranowski, Wydział Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku, „*Ogólna teoria względności i fale grawitacyjne*”,
- dr hab. Andrzej Stupakiewicz, Wydział Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku, „*Obrazowanie 3D*”.

Na zaproszenie dyrekcji kilku liceów białostockich, wykłady popularnonaukowe odbywały się również w tych szkołach (prof. Krzysztof Szymański, dr Marek Nikolajuk).

3. Konkursy i turnieje wiedzy fizycznej dla uczniów

Nie organizowaliśmy; nasi członkowie byli zapraszani do jury takich konkursów w kilku szkołach w Białymstoku.

4. Pokazy doświadczalne z fizyki

Pokazy doświadczeń fizycznych z różnych działów fizyki odbywają się regularnie na Wydziale Fizyki. Na te imprezy przeznaczają się 2 godz. tygodniowo w planie zajęć.

5. Udział w organizacji Dni Nauki, Festiwali Nauki, Jarmarków Fizycznych, Pikników Naukowych

Rok 2009

Aktywnie współuczestniczyliśmy w organizacji i realizacji **VII Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki**, 21-28.04.2009 r., <http://www.festiwal.wsap.edu.pl/>. Organizowane imprezy to m.in.:

- pokazy doświadczeń z zakresu fizyki „*Fale wokół nas*”;
- wykłady „*W poszukiwaniu początku czasu*”; „*Współczesne optyczne obserwatorium astronomiczne*”;
- pokaz filmu „*Eyes on the Skies*”
- pokaz symulacji różnych zjawisk fizycznych *Entropia, demon Maxwella i nieodwracalność biegu czasu*;
- prezentacje komputerowo wspomaganymi doświadczeniami fizycznymi w Regionalnym Laboratorium do Nauczania Przedmiotów Przyrodniczych oraz doświadczenia przez Internet „*Globalne Laboratorium*”;
- warsztaty w Obserwatorium Astronomicznym „*Blżej Nieba*” oraz warsztaty „*Zabawki fizyczne*”.

Rok 2010

Aktywnie współuczestniczyliśmy w organizacji i realizacji **VIII Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki**, 19.05.2010 r., www.festiwal.umb.edu.pl. Organizowane imprezy to m.in.:

- pokazy doświadczeń z zakresu fizyki „*Promieniowanie jonizujące i jego oddziaływanie z materią*”;
- wykład „*Magnetyzm i nanomagnetyzm w walce o przetrwanie*”;

- pokaz symulacji różnych zjawisk fizycznych;
- prezentacje komputerowo wspomaganých doświadczeń fizycznych w Regionalnym Laboratorium do Nauczania Przedmiotów Przyrodniczych oraz doświadczenia przez Internet „Globalne Laboratorium”;
- warsztaty w Obserwatorium Astronomicznym „Blżej Nieba” oraz warsztaty „Zabawki fizyczne”.
- 22 czerwca był Dniem Akademickim z imprezami na rynku miejskim w Białymstoku. Fizycy prezentowali wybrane doświadczenia fizyczne i *zabawki fizyczne*.

6. Współorganizacja z ZG PTF Zjazdów Fizyków Polskich

Rok 2009

Prof. dr hab. Ludwik Dobrzyński brał udział w pracach Komitetu Doradczego XL Zjazdu Fizyków Polskich w Krakowie.

Rok 2010

Do Komitetu Naukowego XLI Zjazdu Fizyków Polskich w Lublinie (4-9 września 2011 r.) 9 listopada 2010 r. zgłoszono prof. dr hab. Ludwika Dobrzyńskiego i prof. dr hab. Andrzeja Maziewskiego.

7. Współorganizacja I i II etapu Olimpiady Fizycznej

Rok 2009

W I etapie (jeszcze w roku 2008) 59 Olimpiady Fizycznej Okręgu Białostok brało udział 39 uczniów i do II etapu teoretycznego zakwalifikowano 14 uczniów, a do II etapu doświadczalnego zakwalifikowano 2 uczniów. Nikt z naszego Okręgu nie był ani finalistą ani laureatem III etapu tej Olimpiady

Rok 2010

W I etapie 60 Olimpiady Fizycznej Okręgu Białostok brało udział 19 uczniów. Do 20 grudnia będą znane decyzje odnośnie kwalifikacji do II etapu. Spodziewamy się, że kwalifikacje uzyska około 15 uczniów.

8. Wystawy okolicznościowe, projekcje filmów popularnonaukowych

Rok 2009

Współuczestniczyliśmy w organizacji Wystawy LHC „*Wielki Zderzacz Hadronów - jak to działa?*” prezentowanej w dniach 1-6 czerwca 2009 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia w Uniwersytecie w Białymstoku. Wystawa i jej organizacja zostały wysoko ocenione przez władze Uniwersytetu w Białymstoku i Radę Wydziału Fizyki UwB.

- Organizatorem wystawy był prof. Eugeniusz Żukowski. Prowadzącym wystawę i ekspertem w dniach 1-6 czerwca 2009 r. był dr Marek Pawłowski z IPJ. Pomocy eksperckiej udzieliło również 6 specjalistów z IPJ, Wydziału Fizyki UW i Wydziału Fizyki PW. Lokalnym opiekunem wystawy był dr Andrzej Andrejczuk z Wydziału Fizyki UwB. Aktywnej pomocy udzieliła dyrektor Biblioteki, mgr Halina Brzezińska-Stec.
- W obsłudze, ustawianiu i składaniu wystawy uczestniczyło **18** pracowników Wydziału Fizyki, **25** studentów fizyki i chemii UwB oraz ponad **90** uczniów szkół ponadgimnazjalnych z Białegostoku.
- Wystawę zwiedziło około **2000 gości**.
- Szczegóły wystawy i galeria zdjęć na stronach <http://physics.uwb.edu.pl/lhc>.

Rok 2010

Nie organizowaliśmy wystaw.

9. Popularyzacja nauki poprzez sieć komputerową

- istotne informacje o imprezach popularyzujących naukę (ogłoszenia o wykładach i streszczenia wykładów, prezentacje całych wykładów) zamieszczane są na stronach internetowych OB PTF,
- pełna informacja o ofercie dla uczniów zamieszczona jest na stronach Wydziału Fizyki UwB <http://physics.uwb.edu.pl> w zakładkach „Popularyzacja” i „Oferta dla szkół”,
- cały czas aktywne jest łącze do doświadczenia on-line przez Internet „Badanie domen magnetycznych przez Internet” <http://labfiz.uwb.edu.pl/exp/domeny/>

10. Nominacja kandydatów do nagród PTF

W 2009 r. nie zgłaszaliśmy kandydatur do nagród PTF.

W 2010 r. nie zgłaszaliśmy kandydatur do nagród PTF.

11. Inne formy prowadzonej działalności

Akcje popularyzujące fizykę (lata 2009-2010):

- zorganizowanie - finansowanych przez Departament Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Białymstoku - zajęć pozalekcyjnych z fizyki w laboratoriach Wydziału Fizyki UwB dla młodzieży z liceów białostockich (6 grup 12-osobowych). Każda z grup odbyła od 20 do 30, 2-godzinnych zajęć,
- sesje wyjazdowe do szkół w regionie z wykładem popularnonaukowym i demonstracjami ciekawych zjawisk fizycznych (4 wyjazdy),
- udział w imprezach organizowanych przez Departament Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Białymstoku oraz szkoły wyższe z Białegostoku (Forum Szkół, Dni Otwarte, Targi Edukacyjne, itp.),

Rok 2010

- wymienione w punkcie 1, wygłoszenie przez prof. dr hab. Andrzeja Maziewskiego, byłego wieloletniego przewodniczącego OB PTF, wykładu inauguracyjnego „*Nanomagnetyzm i femtomagnetyzm – czy to tylko hobby fizyków?*” na uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 2010/2010 na Uniwersytecie w Białymstoku 4 października 2010 r.
- organizowanie przez prof. Krzysztofa Szymańskiego, opiekuna Koła Fizyków, konkursów fizycznych: I *Konkurs na najlepsze oko* (marzec 2010), II konkurs *Śrubki ... liczymy* (czerwiec 2010), III konkurs *Zwalniamy więzy* (grudzień 2010).

Współorganizacja konferencji naukowej:

- W dniach 30.08-2.09.2010 w Warszawie odbyła się Konferencja CMD23 (*23rd General Conference of the Condensed Matter Division of the European Physical Society*), organizowana przez prof. dr hab. Ludwika Dobrzyńskiego (członek OB PTF) przy udziale IPJ Świerk, Wydziału Fizyki UwB i Wydziału Fizyki UW. W pracach Komitetu Organizacyjnego Konferencji, odbywającej się po raz pierwszy w Polsce i przyjmującej prawie 200 uczestników, brało udział również kilka innych osób z Oddziału Białostockiego PTF. Przygotowaliśmy m.in. książkę abstraktów.

Prace organizacyjne:

Rok 2009

- 8 czerwca 2009 r. dziekan Wydziału Fizyki UwB (jednocześnie przewodniczący OB PTF) wystosował pismo do prof. dr hab. Jana Mostowskiego, przewodniczącego Komitetu Głównego Olimpiady Fizycznej z deklaracją, że Wydział Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku będzie w dalszym ciągu wspierać organizację Olimpiady Fizycznej poprzez nieodpłatne udostępnienie sal wykładowych dla zorganizowania zawodów II stopnia. Deklarowano również ograniczone wsparcie finansowe przy organizacji zawodów szczebla rejonowego.
- Zebranie członków Oddziału 23 czerwca 2009 r.

- Wybór 2 delegatów Oddziału na Zebranie Delegatów podczas XL Zjazdu Fizyków Polskich w Krakowie, 6-11 września 2009 r. Delegatami zostali dr Maria Tekielak i mgr Mirosława Żuber.
- Zebranie Zarządu OB PTF 30 grudnia 2009 r. w sprawie weryfikacji listy członków OB PTF. Z dniem 30 grudnia 2009 r. skreślono 5 osób (niepłacenie składek) i z dniem 1 stycznia 2010 r. przyjęto do PTF 1 osobę.

Rok 2010

- Ustosunkowanie się do pisma Prezesa PTF z dnia 17 sierpnia 2010 r. w sprawie dołączenia Wydziału Fizyki do kręgu członków w spierających PTF. W dniu 20 września 2010 r. Rada Wydziału Fizyki podjęła stanowisko (w załączeniu), iż w obecnej sytuacji finansowej nie widzi możliwości finansowego wsparcia działalności PTF. Jednocześnie Rada sugeruje kontynuowanie akcji finansowego wsparcia przez Wydział Fizyki lokalnych inicjatyw Oddziału Białostockiego PTF promujących fizykę na dotychczasowych zasadach.
- Promowanie wniosku Wydziału Fizyki o odznaczenie prof. dr hab. Henryka Szymczaka z Instytutu Fizyki PAN w Warszawie (zasłużonego działacza PTF, byłego Prezesa PTF) *Medalem Uniwersytetu w Białymstoku* za wkład w rozwój białostockiej fizyki. Medal został wręczony 4 października 2010 r. podczas uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 2010/2011 na UwB.
- 4 i 5 października udział prof. Jerzego Żuka, z Instytutu Fizyki UMCS w Lublinie, przewodniczącego Oddziału Lubelskiego PTF w Inauguracji Roku Akademickiego 2010/2011 na Uniwersytecie w Białymstoku i na Wydziale Fizyki UwB.
- 28 października z udziałem przedstawicieli władz rektorskich, Urzędu Marszałkowskiego oraz dziekanów i prodziekanów Wydziału Biologiczno-Chemicznego i Wydziału Fizyki UwB odbyło się spotkanie w sprawie planowanego *Eksperymentatorium SCIENTIA*. Przedsięwzięcie to, wspierane przez Oddział Białostocki PTF, ma na celu modernizację regionalnego systemu edukacji w zakresie kształcenia przedmiotów przyrodniczych – kluczowych dla rozwoju Miasta i Regionu. Planuje się:
 - utworzenie trzech laboratoriów do nauczania przedmiotów przyrodniczych, wyposażonych w odpowiedni sprzęt laboratoryjny do wykonywania przez grupy uczniowskie doświadczeń z zakresu biologii, chemii oraz odpowiednio fizyki;
 - utworzenie odpowiednio wyposażonej sali do przeprowadzania zajęć pokazowych dla grup uczniowskich z możliwością interakcyjnej transmisji przez Internet;
 - wytworzenie interakcyjnych, elektronicznych zasobów edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych do wykorzystania w nauczaniu stacjonarnym w szkołach oraz jako materiały do samodzielnej pracy ucznia.

Sam pomysł został życzliwie przyjęty przez Urząd Marszałkowski, który jednak obecnie nie widzi możliwości realizacji *SCIENTIA* ze względu na brak funduszy w odpowiednich działach. Do kolejnego spotkania dojdzie na początku w 2011 r.
- 16 grudnia 2010 r. walne zebranie członków Oddziału z wyborem nowych władz oddziału.
- Udział przedstawiciela OB PTF (dr Krystyna Perzyńska) w sesji jubileuszowej „90 lat Polskiego Towarzystwa Fizycznego”, 17 grudnia 2010 r. na Politechnice Warszawskiej.
- Planowane wysłanie do końca 2010 r. listu intencyjnego do Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Białymstoku z deklaracją kontynuowania zajęć pozalekcyjnych z fizyki dla młodzieży z liceów białostockich w laboratoriach Wydziału Fizyki UwB.

Informacje uzupełniające:

1) Skład Zarządu Oddziału Białostockiego PTF w kadencji 1.01.2008 – 31.12.2010

dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UwB - przewodniczący
dr Ryszard Gieniusz - sekretarz
dr Krystyna Perzyńska - skarbnik
dr Małgorzata Grądzka-Dahlke
mgr Mirosława Żuber

Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału Białostockiego PTF

dr hab. Krzysztof Szymański, prof. UwB
dr Irena Lasocka
mgr Zbigniew Kurant

Korespondent Oddziału - dr Maciej Piętka

Zarządzający stroną www Oddziału - mgr Wojciech Dobrogowski

2) Lista członków Oddziału Białostockiego PTF (grudzień 2010 r.) z podziałem na grupy:

Składka członkowska 82 zł:

1. dr hab. Jan Cieśliński, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku
2. dr hab. Piotr Jaranowski, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku
3. dr hab. Marek Kisielewski, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku
4. prof. dr hab. Andrzej Maziewski, Uniwersytet w Białymstoku
5. dr hab. Krzysztof Szymański, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku
6. dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku

Składka członkowska 48 zł:

7. dr Mirosława Bożyk, Politechnika Białostocka
8. dr Ryszard Gieniusz, Uniwersytet w Białymstoku
9. dr Anna Go, Uniwersytet w Białymstoku (od 1.01.2010 r.)
10. dr Małgorzata Grądzka-Dahlke, Politechnika Białostocka
11. dr Maciej Horowski, Uniwersytet w Białymstoku
12. dr Andrzej Karpio, Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku
13. mgr Zbigniew Kurant, Uniwersytet w Białymstoku
14. mgr Teresa Łaskowska, I LO Suwałki
15. dr Krystyna Perzyńska, Uniwersytet w Białymstoku
16. dr hab. Andrzej Stupakiewicz, Uniwersytet w Białymstoku
17. dr Maria Tekielak, Uniwersytet w Białymstoku
18. mgr Piotr Zaleski, Uniwersytet w Białymstoku
19. mgr Mirosława Żuber, I LO Białystok
20. mgr Sławomir Żuber, I LO Białystok

Składka członkowska 24 zł:

21. Radosław Żuber, student Politechniki Warszawskiej

Emeryci:

22. prof. dr hab. Ludwik Dobrzyński (od 1.01.2010 r.)
23. mgr Maria Jakubowska
24. dr hab. Tadeusz Krogulski, prof. UwB (od 1.01.2009 r.)
25. prof. dr hab. Stanisław Kulaszewicz
26. dr Irena Lasocka
27. dr Zdzisław Lasocki (od 1.10.2010 r.)
28. mgr Julia Szeps

29. dr hab. Michał Święcki, prof. UwB

3) Prenumerata “Postępów Fizyki” w 2009 i 2010 r.

1. dr hab. Jan Cieśliński, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku
2. prof. dr hab. Andrzej Maziewski, Uniwersytet w Białymstoku
3. dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UwB, Uniwersytet w Białymstoku

4) W okresie sprawozdawczym, szczęśliwie, nie zanotowano zmarłych członków Oddziału.

Za Zarząd OB PTF

Eugeniusz Żukowski